
Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն

ՀՈԴՎԱԾՆԵՐ, ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ

I

Էդուարդ Դանիելյան – Տիգրան II Մեծի քաղաքակրթական գործունեության ռազմավարությունը	3
Սամվել Պողոսյան – Կիլիկիան ազատագրելու ծրագրերը 1915 թ.	13
Գևորգ Հարությունյան – 1877-1878 թթ. ռուս-թուրքական պատերազմը և Հայ- կական հարցը Սան-Ստեֆանոյի պայմանագրում	22
Հովհաննես Զատիկյան – Ավետիս Ահարոնյանը և Հայկական հարցը	41
Գայանե Սողոմոնյան – Կ. Պոլսի «Արևելք» օրաթերթը (1880-ական թվականներ)	53
Մարիամ Գևորգյան – Կրթության և ուսուցման գիտականացման անհրաժեշտու- թյունն ըստ Գրիգոր Զոհրապի (XIX դարի վերջ)	70

II

Էմմա Կոստանյան – Մկրտիչ Խրիմյանն ու հայկական Երուսաղեմը	79
Ասատուր Փաշայան – Մխիթարյան միաբանությունը Ստեփանոս Նազարյանի գնահատմամբ	88
Հովհաննես Ալեքսանյան – Հայ ազգաբնակչության տեղաբաշխումն Ադրբեջանա- կան և Վրացական ԽՍՀ-ներում (1920-30-ական թվականներ)	94
Գագիկ Սարգսյան – Միջնադարյան կանոնադրական նորմերի վիմագրական արտացոլումները	109
Գրիգոր Գրիգորյան – Սյունիքի թագավորությունը (X-XII դարեր)	134
Թերեզա Շահվերդյան – Շարահյուսական վերաիմաստավորումը դասական գրաբարում	146
Ռաիսա Խաչատրյան – Գեղեցիկի ժողովրդական ընկալումը և գեղագիտական գործառույթը հայ երգային բանահյուսության մեջ	157
Թամար Հայրապետյան – Բուժման ծիսահմայական և կենսաֆիզիկական ցու- ցիչները հայ ժողովրդական հեքիաթներում	167
Նվարդ Տիրացյան – Իվարշա և Մարդուկ աստվածների պաշտամունքը Արա- րատյան դաշտում	187
Գոհար Մելիքյան – Կին բանասացի կերպարը ժողովրդի պատմողական ավան- դության մեջ (ռուսերեն)	194
Սանաս Նազարյան – Մի քանի դիտողություն Արաբկիրի բարբառի մասին	202
Վահագն Գուրգադյան, Վարազդատ Հարությունյան – V-VI դդ. հայկական բազի- լիկ եկեղեցի Արարատի լանջին	206

ՔՆՆԱԴԿՈՒՄՆԵՐ

Ալբերտ Մուշեղյան – Մեսրոպ Մաշտոցը և նախամաշտոցյան հայ գիրը	210
---	-----

Մարգիս Պետրոսյան – Դրախտի գետերի և Խավիլա, Քուշ երկրների տեղադրության շուրջ	237
Արմեն Պետրոսյան – Հայկական ավանդական դրամայի ակունքների շուրջ	256

ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ

Մարգիս Հարությունյան – Ակադեմիկոս Կ. Ա. Մելիք-Օհանջանյանի գիտական ժառանգությունից (ռուսերեն)	285
Անուշավան Զաքարյան – Հետաքրքիր փաստաթուղթ վրաց-հայկական հարաբերությունների մասին (ռուսերեն)	305

ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Աելիտա Դոլուխանյան – Թովմա Մեծոփեցի. Պատմություն Լանկ-Թամուրայ եւ յաջորդաց իւրոց	308
Լևոն Մուրաֆյան – Ռոբերտ Դավթյան. Չարենցը և արվեստը	311

ԼՐԱՏՈՒ

ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիայի ընդանուր ժողովը	317
Եվա Զաքարյան – Միջազգային գիտաժողով՝ նվիրված «Սասնա ծռեր» հերոսավեպին	318
Թամար Հայրապետյան – Միջազգային գիտաժողով՝ նվիրված Լեոնային Ղարաբաղի Հանրապետության կազմավորման 15-ամյակին	324
Միլվա Կապուտիկյան	328

С О Д Е Р Ж А Н И Е

СТАТЬИ, СООБЩЕНИЯ

I

Эдуард Даниелян – Стратегия цивилизаторской деятельности Тиграна II Великого	3
Самвел Погосян – Планы освобождения Киликии в 1915 г.	13
Геворк Арутюнян – Русско-турецкая война 1877–1878 гг. и Армянский вопрос в Сан-Стефанском договоре	22
Ованес Затикян – Аветис Агаронян и Армянский вопрос	41
Гаяне Согомонян – Константинопольская газета “Аревелк” (1880-е годы)	53
Мариам Геворгян – Необходимость влить образование и обучение в научное русло по Григору Зограбу (конец XIX века)	70

II

Эмма Костандян – Мкртыч Хримян и армянский Иерусалим	79
Асатур Пашаян – Конгрегация мхитаристов в оценке Степаноса Назаряна	88
Оганес Алексанян – Распределение армянского населения в Азербайджан- ской ССР и Грузинской ССР (1920–30-е годы)	94
Гагик Саргсян – Эпиграфические отражения средневековых канонических и юридических норм	109
Григор Григорян – Царство Сюник (X–XII вв.)	134
Тереза Шахвердян – Синтаксическая транспозиция в древнеармянском языке	146
Раиса Хачатрян – Народное восприятие прекрасного и эстетическая функ- ция красоты в армянском песенном фольклоре	157
Тамар Айрапетян – Ритуально-магические и биофизические коды исцеле- ния в армянских народных сказках	167
Нвард Тирацян – Культ богов Иварша и Мардука в Араратской долине	187
Гоар Меликян – Образ женщины-рассказчицы в народной повествова- тельной традиции (на русском языке)	194
Манас Назарян – Несколько замечаний об арабкирском диалекте	202
Ваагн Гурзадян, Вараздат Арутюнян – Армянская базилика V–VI вв. на склоне Арарата	206

ОБСУЖДЕНИЯ

Альберт Мушегян – Месроп Маштоц и домаштоцевское армянское письмо.....	210
Саргис Петросян – К локализации райских рек и стран Хавила и Куш	237
Армен Петросян – К вопросу об истоках армянской традиционной драмы	256

ПУБЛИКАЦИИ

Саргис Арутюнян – Из научного наследия академика К. А. Мелик-Оганджяна (на русском языке)	285
Анушаван Закарян – Интересный документ о грузино-армянских отноше- ниях (на русском языке)	305

РЕЦЕНЗИИ

Аэлига Долуханян – Товма Мецопеци. История Тимурленга и его преемников	308
Левон Мутафян – Роберт Давтян. Чаренц и искусство	311

ХРОНИКА

Общее собрание Национальной академии наук РА	317
--	-----

Էա Закарян – Международная научная сессия, посвященная героическому эпосу “Сасна црер”	318
Тамар Айрапетян – Международная научная сессия, посвященная 15-летию образования Нагорно-Карабахской Республики	324
Сильва Капутикян	328

CONTENTS

ARTICLES, REPORTS

I

Edward Danielyan – The Strategy of the Civilizational Activity of Tigran II the Great	3
Samvel Poghosyan – Plans of Liberation of Cilicia in 1915	13
Gevorg Harutyunyan – The 1877-1878 Russian-Turkish War and the Armenian Question in San-Stefano Treaty	22
Hovhannes Zatikyan – Avetis Aharonyan and the Armenian Question	41
Gayane Sghomonyan – The Newspaper “The Arevelk” of Constantinople (the 1880s)	53
Mariam Gevorgyan – Necessity of Education and Teaching Infusion into Science According to Grigor Zohrab (the end of the 19th century)	70

II

Emma Kostandyan – Mkrtich Khrimyan and the Armenian Jerusalem	79
Asatur Pashayan – Mkhitarist Congregation in Stepanos Nazaryan’s Estimation	88
Hovhannes Alexanyan – Distribution of Armenian Population in Azerbaijanian SSR and Georgian SSR (the 1920s-30s)	94
Gagik Sargsyan – Norms of the Medieval Canonical Law in Epigraphical Reflections	109
Grigor Grigoryan – The Syunik Kingdom (the 10th-12th centuries)	134
Tereza Shahverdyan – Syntactical Transposition in Classical Ancient Armenian Language ...	146
Raisa Khachatryan – Popular Perception of the Beautiful and the Aesthetic Role of Beauty in Armenian Song Folk-Lore	157
Tamar Hayrapetyan – Ritual-Magic and Biophysical Codes of Treatment in Armenian Fairy-Tales	167
Nvard Tiratsyan – Cult of the Gods Iwarša and Marduk in the Ararat Plain	187
Gohar Melikyan – Image of the Woman-Teller in the Folk Narrative Tradition (in Russian) ...	194
Manas Nazaryan – Several Notes on Arabkir Dialect	202
Vahagn Gurzadyan, Varazdat Harutyunyan – Armenian 5th-6th Century Basilica Church on the Slope of Ararat	206

DISCUSSIONS

Albert Musheghyan – Mesrop Mashtots and Pre-Mashtotsian Armenian Script	210
--	-----

Sargis Petrosyan – To the Localization of the Rivers of Paradise and the Countries of Havilah and Kush	237
Armen Petrosyan – To the Problem of the Sources of the Armenian Traditional Drama	256

PUBLICATIONS

Sargis Harutyunyan – From Academician K.A.Melik-Ohanjanyan’s Scientific Heritage (in Russian)	285
Anushavan Zakaryan – An Interesting Document on Georgian-Armenian Relations (in Russian)	305

BOOK REVIEWS

Aelita Dolukhanyan – Tovma Metsopetsi. History of Lank-Tamur and his Successors	308
Levon Mutafyan – Robert Davtyan. Charents and the Art	311

NEWS

General Meeting of the National Academy of Sciences of RA	317
Eva Zakaryan – International Scientific Session on Heroic Epos “Sasna Tsrer”	318
Tamar Hayrapetyan – International Scientific Session on the 15th Anniversary of the Formation of the Mountainous Karabagh Republic	324
Silva Kaputikyan	328